

Coöperatieve voedselproductie met levensboerderijen

voorbereid zijn op een systeemcrash

We kunnen protesteren tot we erbij neervallen, met zoveel mensen als we willen, maar de regeringen van Europa drukken hun bizarre agenda's door. Ze chanteren ons door deelname aan het gewone economische en door ons sociale leven stap voor stap afhankelijker te maken van giftige injecties en door ons onderdanig gedrag te laten betonen. Hoe kunnen we uit die chantage wegbreken?

Het is al een hele tijd duidelijk dat we daarvoor zelfvoorzienende 'enclaves' moeten hebben. Maar de resultaten van pogingen om die ook daadwerkelijk van de grond te krijgen stemmen niet erg hoopvol. Aan alle varianten en modellen zaten en zitten haken en ogen.

Een voorbeeld

Het klinkt zo mooi: erfdelen op een boerderij. Twee of drie stellen, al dan niet met kinderen, kopen een boerderij van een boer die zijn bedrijf beëindigt, verbouwen die tot een aantal appartementen. De moestuin die daar al (letterlijk) eeuwen was wordt uitgebreid. Er komt wat extra kleinvee. Hoe idyllisch wil je het hebben?

De werkelijkheid is weerbarstiger. Er is voor dit erfdelen in veel gevallen een wijziging van de bestemming nodig: van agrarisch naar wonen. De gemeente komt dan om de hoek kijken. Bij een dergelijke bestemmingswijziging speelt van alles mee, onder meer de speculatiewinst die je kunt behalen als agrarische grond wordt omgeboekt naar bouwgrond. Dat leidt vaak tot ingewikkeld en tijdrovend getouwtrek. Maar stel dat alles goed gaat: dan is dit een oplossing voor wellicht twintig mensen. De initiatiefnemers zijn mensen die enig vermogen inleggen ('geld meenemen'). Het is dus een oplossing voor twintig mensen met geld. En met veel tijd, want dit zijn vaak langdurige trajecten. Hoeveel van zulke boerderijen zouden er op deze manier verbouwd moeten worden om – pak hem beet – tien procent

van de bevolking zelfvoorzienend te kunnen herbergen? Ik kom uit op 85.000. Daaraan zie je meteen dat dit – als strategie voor de toekomst, of voor de parallelle samenleving, of hoe je dit ook wilt noemen – hopeloos is.

Het is een oplossing voor de happy few. Bovendien ontbreekt ons inmiddels de tijd voor langdurige trajecten (zoals ook ecodorpen en Anastatiadorpen zijn). De vaccinatie dwang wordt maand na maand opgeschroefd. We hebben razendsnelle oplossingen nodig voor heel erg veel mensen.

Een kansrijk model

Op de website DLMPlus kwam ik een artikel tegen dat me direct op het puntje van mijn stoel bracht. Het is overgenomen van het blog Anasta Aurora en beschrijft de basisprincipes van een levensboerderij (ferme de vie). Een levensboerderij is een coöperatie van ongeveer 500 leden die een boerderij als hoofdkwartier heeft. Deze boerderij is niet bedoeld om te wonen, maar om in allerlei basisbehoeften van de leden van de coöperatie te voorzien. In Frankrijk bestaan een aantal van deze ferme de vies. Het is dus niet alleen een concept, maar ook een geleefde praktijk.

Het verschil met een familiedomein (Anastasia) wordt door de auteur van het artikel als volgt omschreven: "Beiden zijn 1 hectare groot en gericht op lokale zelfvoorziening, maar het familiedomein is bedoeld als autonome woon- en leefplaats voor een meer-generatie familie terwijl de levensboerderij niet bedoeld is als permanente woonplaats maar als mogelijkheid tot voedselproductie en samenwerking voor 500 mensen."

De grondgedachte van de auteur is dat we op een totale systeemcrash aankoersen en dat de levensboerderij een manier is om deze te overleven. Mij lijkt waarschijnlijker dat het huidige systeem eerst fascistisch wordt en daarna pas crasht. Maar in beide gevallen is er haast geboden. Ik laat nu verder de passages in de tekst die mij het meest aanspreken volgen en kom aan het slot nog even terug.

Wat is een levensboerderij?

Een levensboerderij is in het kort een hectare grond die 500 mensen kan voorzien in een aantal basisbehoeften waaronder voornamelijk voedsel. Ook is het een trefpunt voor samenkomsten waar gewerkt wordt aan oplossingen en alternatieven voor de samenleving daarna. Dit is de vraag die gesteld wordt: *'hoe kunnen we een systeemcrash overleven én tegelijkertijd een nieuw samenleef model lanceren'*.

Eén hectare kan dan 500 mensen voeden. Levensboerderijen die dicht bij een stad liggen, kunnen de hulp verdelen: 300 mensen in de buurt van de boerderij die aansluiten en 200 mensen uit de stad.

Een volgende vraag kan dan zijn: *'wat hebben we in feite nodig om voorspoedig te leven (vooral in woelige en moeilijke tijden)'*?

- Comfortabel onderdak, hernieuwbare energie en verwarming
- Zuiver drinkwater om te koken, te wassen en te drinken
- Gezond (en goedkoop) voedsel in voldoende hoeveelheden
- Verzorging en ondersteuning bij ziekte en ongevallen
- Een goede educatie voor de kinderen, jongeren en volwassenen
- Duurzame en ethische technologie die ten goede komt aan allen
- Morele wetenschap die oplossingen ontwikkelt in harmonie met Aarde en mens
- Een zinvolle activiteit zonder exploitatie en onderdrukking van anderen
- Een hoogstaande en levende cultuur zonder decadentie en corruptie (wat typische kenmerken zijn van een eindfase zoals nu)

Vriendelijkheid, openheid en motivatie

Een levensboerderij begint met één geïnspireerde en enthousiaste voortrekker die door zijn beslissing en motivatie het leven kan 'redden' van 500 mensen, zelfs meer indien er rekening wordt gehouden met het domino effect dat dit idee kan opleveren. Deze mens heeft, net als iedereen, tal van gebreken en kwaliteiten, maar het enige wat van belang is om te starten is vriendelijkheid, openheid en motivatie. De mens die het initiatief neemt tot het starten van een levensboerderij, staat niet alleen. Hij of zij wordt gesteund door een veertigtal anderen, die elk op een bepaald gebied hun expertise, tijd en energie inzetten om de gemeenschap vooruit te helpen. Eén levensboerderij is niet voldoende, want een geïsoleerde zelfhulp boerderij in een landschap van lege supermarkten, kapotte aanvoerlijnen, failliete bedrijven, monocultuur landschappen en slimme steden zal het niet redden.

Er zijn veel levensboerderijen nodig die elkaar steunen en helpen. Er zijn ook veel verschillende vaardigheden nodig om alles te produceren wat nodig is om autonoom te worden (als eenmaal het systeem crasht en de aanvoerlijnen wegvallen). Dit kan gaan van kledij en schoenen tot brandstof voor wagens en grondstoffen zoals metaal. Zolang de huidige 'beschaving' nog functioneert, kunnen de boerderijen zich organiseren en specifieke taken opnemen, producten vervaardigen of ambachten aanleren.

Levende zelfhulpboerderijen

Tussen de boerderijen zullen veel dingen circuleren en uitgewisseld worden, zoals apparaten, voorwerpen en producten natuurlijk, maar ook kennis en hulp. Hoe meer levende zelfhulpboerderijen er zijn, hoe groter de kans op overleven onder versturende klimaatomstandigheden, instortende beurzen en hunger games regeringen die de wet van de jungle prediken. De levensboerderij biedt uiteraard voedsel in de vorm van groenten, fruit, granen, noten, zuivel en dieren, maar ook drinkwater, brandstof, zaden om te ruilen, ...én een plaats om samen te zijn, elkaar te helpen, het leven te vieren en in vrede en vriendschap te verbroederen.

Het land

Elke levensboerderij bevat:

- een terrein van 1 hectare (10.000 m²)
- een levende omheining rond het terrein gemaakt van eetbare struiken en bomen
- een afvalwaterzuiveringssysteem op basis van planten
- wateropvang systemen of waterputten met een minimale voorraad van 200 m³

- een boerderij met pluimvee en andere dieren
- een teeltgebied met verhoogde permacultuur bedden
- een boomgaard met ongeveer 1000 fruitbomen en bessenstruiken
- een compostzone
- minimaal 4 droogtoiletten
- twee broodovens
- een keuken van 200 m²
- een grote vergaderzaal voor 500 mensen
- een geneeshuis met een dozijn bedden
- een atelier voor ambachten, artisanale producten, workshops en herstellingen
- stenen paden
- bijenkorven
- ijskelders en andere technieken om voedsel te bewaren
- de woonhuizen liggen op wandel- of fietsafstand rond de boerderij

Een stappenplan

- Het zoeken naar en het vinden van een geschikte boerderij of een hectare grond.
- Mensen verzamelen rond het project, taken verdelen.

- De infrastructuur bouwen of het bestaande gebouw renoveren/inrichten.
- Een levende omheining aanleggen van eetbare struiken en bomen.
- Het verzamelen van non-gmo zaden en oude raszuivere zaden en planten.
- Permacultuur voedseltuinen aanleggen.
- Boomgaard aanleggen.
- Medicinale plantentuin aanleggen.
- Watervoorziening veilig stellen.
- Wegen aanleggen.
- De verschillende faciliteiten organiseren (geneeshuis, atelier, workshops,...).
- Kennis verzamelen en bewaren, bibliotheek aanleggen.
- Onderzoek naar alternatieven voor brandstof en energie.
- Bestaande woonhuizen in de omgeving aanpassen zodat ze minder afhankelijk zijn van de nutsvoorzieningen.
- Integratie van zorgbehoevende mensen (bejaarden, mindervaliden, weeskinderen,...).
- Pluimvee, boerderijdieren en paarden fokken.
- Beginnen met het verdelen van de specialisaties van de verschillende boerderijen.
- Het voorbereiden van de oogst en het bewaren van voedsel.

- Het regelen van communicatie en transport tussen de boerderijen.
- De educatie van de kinderen en volwassenen voorbereiden.
- Preventieve en holistische geneestechnieken aanleren.
- Ambachten aanleren en de gemeenschap voorbereiden op productie van kledij, verzorgingsproducten, schoenen,...
- De veiligheid garanderen van de gemeenschap tijdens en na de crash.
- Procedures opstellen voor omgang met ontheemde vluchtelingen en dolgedraaide 'zombies' die een gevaar vormen voor de gemeenschap.
- Humor, vreugde en optimisme leren bewaren tijdens de moeilijke jaren.
- Kinderen opvoeden tot nieuwe leiders en pioniers vol empathie en respect (voor mens, natuur en planeet).
- En nog veel, veel meer...

Tot zover mijn keuze van passages uit dit lange artikel.

Een radicale omslag naar produceren

Ik geloof dat dit kan werken. En snel. En voor heel veel mensen. Het komt neer op een radicale transformatie van consumeren naar produceren. Immers, het feit dat we consumenten zijn maakt ons afhankelijk van de markt, van geld en van de overheid. Het maakt ons chantabel.

In de basis zijn er maar vier dingen nodig: grond, werkracht, pootgoed en zaden. Als we producent zijn voorziet de natuur in onze basisbehoeften en niet (of maar ten dele) de markt. Ik stel me zo voor dat deze coöperaties voor 70% autonoom kunnen zijn en voor 30% nog markt-afhankelijk. Voor dit markt-deel zou dan een afdeling inkoop van de coöperatie kunnen zorgen. Econoom Ad Broere benadrukt terecht het belang van inkoopcombinaties. Dit is uiteraard beter dan naar de supermarkt moeten, maar je blijft zo nog wel volledig consument. De inkoopfunctie kan ook geïntegreerd worden in de levensboerderij, die juist de overschakeling naar producent mogelijk maakt.

Pioniers

Er is geen tijd meer om eerst percelen te gaan kopen. Levensboerderijen zullen daarom moeten starten op de grond van eigenaren die dit idee steunen en de urgentie begrijpen. Er zijn in ons land (ondanks decennialang overheidsbeleid om de boerenstand te verkleinen) nog ruim 50.000 actieve agrarische bedrijven. Vaak met 40 of meer hectare grond. Met zo'n eigenaar kan worden afgesproken

dat de coöperatie (in fasen) 1 ha in gebruik neemt voor voedselproductie tegen een jaarlijks bedrag aan pacht. Uiteraard zijn er ook heel veel niet-actieve boerderijen, vaak gekocht door mensen uit het westen, met veel grond eromheen.

We hebben 34.000 levensboerderijen nodig om alle Nederlanders in een zelfvoorzienende toekomst onder te brengen.

Waar het op aankomt, is dat kleine groepen 'parallele samenlevers' en andere pioniers overal in het land deze stap nu snel gaan zetten.

Draaiboek

Wat hierbij kan helpen is een klein, praktisch draaiboek. Het stappenplan in de vertaalde Franse tekst hierboven is heel breed en eerder een indruk van wat er allemaal mogelijk is dan een plan van aanpak. Om met een levensboerderij te beginnen zijn maar een beperkt aantal gerichte acties nodig. Met maar een zeer beperkt aantal mensen. Het is mijn intentie om hier heel snel een draaiboek voor gereed te hebben. Zodra dat er is zal het op TransitieWeb worden gepubliceerd.

Overal in het land

De uitdaging voor 2022 is, wat mij betreft: in zeer korte tijd zulke coöperaties vormen. Overal in het land. Het komt neer op het 'terugschakelen' op een bestaansvorm die duizenden jaren oud is en zijn waarde ruimschoots heeft bewezen: die van het autonome boerendorp. In ieder van ons sluimert de herinnering daaraan, want dit was de omgeving waarin we in vorige incarnaties leefden. Het was ook de omgeving van veel van onze ouders en voorouders.

Met de vorming van levensboerderijen maken we ons snel onafhankelijker van de overheid en herstellen we onze intieme band met de aarde.

Gaan we zo terug in de tijd? Natuurlijk niet. We gaan verder, maar nemen wel datgene wat al eeuwenlang zijn diensten bewezen heeft mee naar de toekomst.

tekst: Fred Teunissen – 06 28 330 001
transitiweb.nl – fredteunissen.nl

